

Spis treści

Od redaktora

Andrzej Skworz | Głębsza treść, lepszy styl 13

I. Z TERENU 17

1. News 19

News w telewizji

Mikołaj Kunica | Wymyślić news 19

News w prasie

Andrzej Stankiewicz | Reporter na polowaniu 32

Konstrukcja tekstu

Renata Gluza | Pisz, nie nudź 48

News w radiu

Beata Lubecka | Adrenalina i opakowanie 62

News w prasie lokalnej

Jurek Jurecki | Nasz dziennikarz 73

News sądowy

Bogdan Wróblewski | *Vademecum* reportera sądowego
(trochę kryminalnego) 82

News ekonomiczny

Mariusz Zielke | Na tropie wielkiej kasy 97

2. Dziennikarstwo śledcze 110

Dziennikarstwo śledcze w prasie

Bertold Kittel | Dziennikarz z dymiącą strzelbą 110

Dziennikarstwo śledcze w telewizji

Monika Góralska | Odkryte w ukrytej kamerze 124

3. Dziennikarstwo ekonomiczne	136
<i>Dziennikarstwo ekonomiczne w prasie</i>	
Michał Kobosko Pisziesz o gospodarce? Pisz o człowieku	136
<i>Dziennikarstwo ekonomiczne w telewizji</i>	
Roman Młodkowski Musisz rozumieć	150
<i>Dziennikarstwo ekonomiczne w radiu</i>	
Marek Tejchman Pomagam ludziom	164
4. Dziennikarstwo sportowe	171
<i>Dziennikarstwo sportowe w prasie</i>	
Stefan Szczepiek Przewodnik po sporcie	171
<i>Dziennikarstwo sportowe w telewizji</i>	
Tomasz Smokowski Posiedzę z wami dziewięćdziesiąt minut, a potem mnie wyłączycie	179
<i>Dziennikarstwo sportowe w radiu</i>	
Renata Susańko Nie chcę mieć tego, co wszyscy	192
5. Relacje	203
<i>Relacja telewizyjna</i>	
Katarzyna Kolenda-Zaleska Nie masz obrazka – nie masz nic	203
<i>Relacja prasowa</i>	
Ewa Milewicz Cierpliwość do łowienia ryb	213
<i>Relacja radiowa</i>	
Mariusz Gierszewski Sztuczki sprawozdawcy	222
6. Korespondencje	232
<i>Korespondencja wojenna</i>	
Wojciech Jagielski Nie wybrałem sobie wojen	232
<i>Korespondencja zagraniczna w radiu</i>	
Piotr Milewski Z Nowego Jorku Piotr Milewski	247
<i>Korespondencja zagraniczna w telewizji</i>	
Grzegorz Dobiecki Informacja we własnym imieniu	258
<i>Korespondencja zagraniczna w prasie</i>	
Bartosz Węglarczyk Korespondent w środku i na zewnątrz	269
<i>Korespondencja lokalna w telewizji</i>	
Marzanna Zielińska Świat z innej perspektywy	281

14. Rysunek satyryczny	612
------------------------------	-----

Rysunek satyryczny

Marek Raczkowski Śmiech z rysunku, który załamuje	612
---	-----

Rysunek satyryczny

Henryk Sawka Dziewiętnaście uwag na temat rysowania	623
--	-----

15. Felieton	632
--------------------	-----

Felieton

Jerzy Pilch Komentarze do otaczającej doraźności	632
--	-----

Felieton

Ludwik Stomma Swego rodzaju szlachectwo	640
---	-----

III. W REDAKCJI	647
------------------------------	-----

16. Redaktorzy i wydawcy	649
--------------------------------	-----

Redaktor prasowy

Renata Gluza Anonimowy autor gazety	649
---	-----

Wydawca telewizyjny

Grzegorz Jędrzejowski Dwadzieścia sześć minut, czyli wydało się	665
--	-----

Wydawca radiowy

Robert Kozak Człowiek od zadawania pytań	678
--	-----

Redaktor portalu internetowego

Stanisław M. Stanuch Wszechstronny redaktor długodystansowy	693
--	-----

17. Fotoedytor	710
----------------------	-----

Fotoedytor

Marcin Kapica Przygody zza biurka	710
---	-----

18. Researcher	726
----------------------	-----

Research w prasie

Anna Wojciechowska-Sobczyk Poławiacze błędów, demaskatorzy fałszerstw	726
--	-----

19. Korektor	735
<i>Korekta</i>	
Teresa Kruszona Inne oko, inne ucho	735
20. Etyka dziennikarska	748
<i>Etyka dziennikarska</i>	
Ks. Adam Boniecki MIC Parę zasad ważnych na co dzień	748
<i>Etyka dziennikarska</i>	
Andrzej Skworz Etyka kontra praktyka	757
PRZEWODNIK PO KSIĄŻCE	769
Słowniczek dziennikarski	771
Znajdź gatunek lub temat, który cię interesuje	772
Spis treści według mediów	773

Spis kapsutek

autorstwa Rafała Habielskiego

<i>Początek XX wieku</i>	
Prawo prasowe	44
<i>Lata dwudzieste XX wieku</i>	
Pojedynki dziennikarzy	70
<i>Lata dwudzieste XX wieku</i>	
Prasa sensacyjna	106
<i>Po 1926 roku</i>	
Napaści na dziennikarzy	120
<i>Dwudziestolecie międzywojenne</i>	
Rządzący i prasa	148
<i>Dwudziestolecie międzywojenne</i>	
Profesja: dziennikarz	188
<i>Dwudziestolecie międzywojenne</i>	
Deбаты prasowe	218
<i>Dwudziestolecie międzywojenne</i>	
Publicyści	256
<i>Dwudziestolecie międzywojenne</i>	
Tygodniki społeczno-kulturalne	278
<i>Dwudziestolecie międzywojenne</i>	
Fotografia	290
<i>Dwudziestolecie międzywojenne</i>	
Radio	326
<i>Druga wojna światowa</i>	
Zniszczenie mediów	362
<i>Lata czterdzieste XX wieku</i>	
Początek Polski Ludowej	400
<i>Koniec lat czterdziestych XX wieku</i>	
Stalinizm	418

<i>Przełom lat czterdziestych i pięćdziesiątych XX wieku</i>	
„Tygodnik Powszechny”	434
<i>Lata 1948–1956</i>	
Język totalitarny	452
<i>Lata 1956–1957 i początek lat sześćdziesiątych</i>	
Odwilż i jej efekty	466
<i>W PRL</i>	
Profesja: dziennikarz	486
<i>W PRL</i>	
Fotografia prasowa	508
<i>Lata sześćdziesiąte XX wieku</i>	
Kampanie medialne władzy	532
<i>Lata 1952–1989</i>	
Radio Wolna Europa	544
<i>Od lat pięćdziesiątych do osiemdziesiątych XX wieku</i>	
Telewizja	566
<i>Lata siedemdziesiąte XX wieku</i>	
Propaganda sukcesu	584
<i>W PRL</i>	
Reportaż	608
<i>Od lat czterdziestych do dziewięćdziesiątych XX wieku</i>	
Jerzy Giedroyc i „Kultura”	636
<i>Lata siedemdziesiąte XX wieku</i>	
Niezależny ruch wydawniczy	662
<i>Lata siedemdziesiąte XX wieku</i>	
Cenzura	690
<i>Lata 1980–1981</i>	
Media w czasie Solidarności	732
<i>Lata osiemdziesiąte XX wieku</i>	
Stan wojenny i później	744
<i>Rok 1989</i>	
Media po Okrągłym Stole	764

▶▶ Słowniczek dziennikarski

- BACKGROUND** – zasób wiadomości na konkretny temat.
- DEADLINE** – nieprzekraczalny termin.
- EDITORIAL** – komentarz wyrażający opinię gazety lub rozpoznawalnego dziennikarza na temat konkretnego newsa.
- EXCLUSIVE** (ekskluzyw) – materiał (wywiad, wypowiedź) uzyskany na wyłączność przez konkretne medium.
- HEADLINE** – zapowiedź wiadomości w programie informacyjnym radiowym lub telewizyjnym.
- KOLEGIUM** (redakcyjne) – zebranie, na którym zapada decyzja o przygotowaniu wiadomości na konkretny temat czy o emisji lub druku konkretnego materiału dziennikarskiego.
- LAYOUT** – styl graficzny czasopisma.
- LEAD** – kilkuzdaniowe wprowadzenie w tekst wyróżnione specjalną czcionką.
- NEWS** – nowa wiadomość.
- NEWSLETTER** – biuletyn rozsyłany e-mailem.
- NEWSROOM** – najważniejsze pomieszczenie w redakcji, do niego spływają wszystkie newsy, tam przygotowuje się lub omawia najważniejsze materiały do programu informacyjnego i na czołówki gazet.
- OFF** – dziennikarski komentarz czytany zza kadru.
- OFF THE RECORD** (informacja) – informacja nie do wykorzystania w materiale reporterskim.
- 5×W** (*who, what, when, where, why*) – zasada, według której każdy materiał dziennikarski powinien odpowiadać na pięć pytań: kto, co, kiedy, gdzie i dlaczego (w domyśle: zrobił).
- POSTPRODUKCJA** – ostateczne przygotowanie materiału telewizyjnego (udźwiękowanie, dodanie napisów).
- RESEARCH** – wyszukiwanie informacji albo sprawdzanie ich wiarygodności.
- SETKA** – wypowiedź konkretnej osoby zarejestrowana przez kamerę telewizyjną.
- STAND-UP** (standuper) – puenta wiadomości wygłaszana przez stojącego na wprost kamery dziennikarza.
- STYLEBOOK** – spis reguł pisowni obowiązujących w konkretnej redakcji.
- TABLOID** – gazeta, na łamach której materiał ilustracyjny przeważa nad tekstem; niegdyś zawsze o charakterze sensacyjnym.
- TARGET** – grupa odbiorców programu lub konkretnego medium.
- TIME CODE** – wewnętrzny zegar kamery, jego wskazania są pomocne przy montażu materiału reporterskiego.

►► Znajdź gatunek lub temat, który cię interesuje

- AUDYCJA
radiowa 463-469
telewizyjna 463-476, 587-598
- BLOG 421-428
- DOKUMENT
radiowy 307-328
telewizyjny 307-342
- ETYKA DZIENNIKARSKA 748-767
- FELIETON 343-364, 463-476, 632-645
- FOTOGRAFIA 343-364, 693-725
- INFOGRAFIKA 150-163, 364-378, 444-454
- KOMENTARZ 82-96, 179-191, 213-221, 455-462,
523-535, 579-586
- KOREKTA PRASOWA 735-747
- KORESPONDENCJA
lokalna 281-293
wojenna 232-246, 343-364, 379-389
zagraniczna
prasowa 232-246, 269-280
radiowa 247-258
telewizyjna 258-268
- NEWS, INFORMACJA
internetowa 693-709
- prasowa 32-61, 73-123, 136-150, 171-178,
213-221, 343-364, 413-420, 428-462,
649-664
radiowa 62-72, 164-170, 192-202, 222-231,
678-693
telewizyjna 19-32, 124-135, 150-163, 179-191,
203-212, 258-268, 379-389, 665-677
- PUBLICYSTYKA
prasowa 390-402, 599-611
telewizyjna 587-598
- RECENZJA 470-476, 536-578
- RELACJA, SPRAWOZDANIE 19-32, 82-96,
171-231, 247-268, 281-293
- REPORTAŻ
prasowy 82-96, 110-123, 232-246, 294-306,
343-364, 463-469
radiowy 247-258
telewizyjny 124-135, 179-191, 379-389
- RESEARCH 726-734
- RYSUNEK SATYRYCZNY 612-631
- TALK-SHOW 512-522
- WYWIAD, ROZMOWA
prasowa 171-178, 213-221, 390-412, 479-489
radiowa 62-72, 164-170, 192-202, 307-328,
498-511, 523-535
telewizyjna 150-163, 179-191, 203-212,
258-268, 307-328, 490-498, 512-535, 587-598

►► Spis treści według mediów

(w porządku alfabetycznym według nazwisk autorów)

Prasa

Dziennikarstwo komputerowe

Michał Adamczyk | Z dala od Silicon Valey 444

Publicystyka w prasie

Jerzy Baczyński, Mariusz Janicki | Jak chleb z ekstraktem 599

Wywiad prasowy

Katarzyna Bielas | Nie dla narcyzów 479

Recenzja muzyczna

Bartek Chaciński | Czy będziesz do czegoś potrzebny? 569

Recenzja filmowa

Michał Chaciński | Parę pytań dla początkujących praktyków 536

Redaktor prasowy

Renata Gluza | Anonimowy autor gazety 649

Konstrukcja tekstu

Renata Gluza | Pisz, nie nudź 48

Publicystyka religijna

Szymon Hołownia | Dziesięć przykazań dla publicysty religijnego 390

Korespondencja wojenna

Wojciech Jagielski | Nie wybrałem sobie wojen 232

Recenzja literacka

Jerzy Jarniewicz | Recenzent w kontredansie 547

News w prasie lokalnej

Jerzy Jurecki | Nasz dziennikarz 73

Fotoedytor

Marcin Kapica | Przygody zza biurka 710

Dziennikarstwo śledcze w prasie

Bertold Kittel | Dziennikarz z dymiącą strzelbą 110

Dziennikarstwo ekonomiczne w prasie

Michał Kobosko | Pisziesz o gospodarce? Pisz o człowieku 136

Korekta

Teresa Kruszona | Inne oko, inne ucho 735

Infografika

Lech Mazurczyk | Zrozumieć infografikę 364

Relacja prasowa

Ewa Milewicz | Cierpliwość do łowienia ryb 213

Fotografia

Krzysztof Miller | Znikająca magia fotografii? 343

Tematy people

Katarzyna Montgomery | Instrukcja obsługi gwiazdy 403

<i>Recenzja teatralna</i>	
Roman Pawłowski Fotel krytyka w internecie	555
<i>Felieton</i>	
Jerzy Pilch Komentarze do otaczającej doraźności	632
<i>Rysunek satyryczny</i>	
Marek Raczkowski Śmiech z rysunku, który załamuje	612
<i>Rysunek satyryczny</i>	
Henryk Sawka Dziewiętnaście uwag na temat rysowania	623
<i>Research w prasie</i>	
Anna Wojciechowska-Sobczyk Poławiacze błędów, demaskatorzy fałszerstw	726
<i>News w prasie</i>	
Andrzej Stankiewicz Reporter na polowaniu	32
<i>Felieton</i>	
Ludwik Stomma Swego rodzaju szlachectwo	640
<i>Dziennikarstwo sportowe w prasie</i>	
Stefan Szczepek Przewodnik po sporcie	171
<i>Reportaż prasowy</i>	
Mariusz Szczygiel, Wojciech Tochman Reportaż – opowieść o tym, co wydarzyło się naprawdę	294
<i>Dziennikarstwo przyrodnicze</i>	
Adam Wajrak W świecie uciekających bohaterów	455
<i>Dziennikarstwo medyczne</i>	
Paweł Walewski Mówić o lęku, nadziei i bólu	413
<i>Korespondencja zagraniczna w prasie</i>	
Bartosz Węglarczyk Korespondent w środku i na zewnątrz	269
<i>Dziennikarstwo motoryzacyjne</i>	
Artur Włodarski Z uczuciem o aucie	428
<i>Dziennikarstwo naukowe</i>	
Olga Woźniak Oskarżona o symplifikację	437
<i>News sądowy</i>	
Bogdan Wróblewski <i>Vademecum</i> reportera sądowego (trochę kryminalnego)	82
<i>Komentarz prasowy</i>	
Piotr Zaremba W czym imieniu?	579
<i>News ekonomiczny</i>	
Mariusz Zielke Na tropie wielkiej kasy	97

Radio

<i>Dokument radiowy</i>	
Maciej J. Drygas Wyzwolić wyobraźnię	307
<i>Relacja radiowa</i>	
Mariusz Gierszewski Sztuczki sprawozdawcy	222
<i>Wydawca radiowy</i>	
Robert Kozak Człowiek od zadawania pytań	678
<i>News w radiu</i>	
Beata Lubecka Adrenalina i opakowanie	62
<i>Korespondencja zagraniczna w radiu</i>	
Piotr Milewski Z Nowego Jorku Piotr Milewski	247
<i>Dziennikarstwo podróżnicze</i>	
Beata Pawlikowska Moja praca, moja pasja	463
<i>Wywiad radiowy</i>	
Konrad Piasecki Codzienny wywiadowca radiowy	498
<i>Dziennikarstwo sportowe w radiu</i>	
Renata Susalko Nie chcę mieć tego, co wszyscy	192

<i>Dziennikarstwo ekonomiczne w radiu</i>	
Marek Tejchman Pomagam ludziom	164
<i>Łoża komentatorów</i>	
Tomasz Wołek Komentowanie jest rzeczą konieczną	523

Telewizja

<i>Korespondencja zagraniczna w telewizji</i>	
Grzegorz Dobiecki Informacja we własnym imieniu	258
<i>Publicystyka w telewizji</i>	
Kamil Durczok Widowisko na poważny temat	587
<i>Operator</i>	
Jerzy Ernst Oko, które widzi, i kamera, która opowiada	379
<i>Dziennikarstwo śledcze w telewizji</i>	
Monika Góralewska Odkryte w ukrytej kamerze	124
<i>Wydawca telewizyjny</i>	
Grzegorz Jędrzejowski Dwadzieścia sześć minut, czyli wydało się	665
<i>Relacja telewizyjna</i>	
Katarzyna Kolenda-Zaleska Nie masz obrazka – nie masz nic	203
<i>News w telewizji</i>	
Mikołaj Kunica Wymyślić news	19
<i>Dziennikarstwo kulinarne</i>	
Robert Makłowicz Przepis na krytyka	470
<i>Dziennikarstwo ekonomiczne w telewizji</i>	
Roman Młodkowski Musisz rozumieć	150
<i>Dokument telewizyjny</i>	
Jerzy Morawski Spojrzenie z boku	329
<i>Wywiad telewizyjny</i>	
Justyna Pochanke W cztery oczy bez intymności	490
<i>Dziennikarstwo sportowe w telewizji</i>	
Tomasz Smokowski Posiedzę z wami dziewięćdziesiąt minut, a potem mnie wyłączycie	179
<i>Talk-show</i>	
Kuba Wojewódzki Talk-show, czyli puszka z Pandorą	512
<i>Łoża komentatorów</i>	
Tomasz Wołek Komentowanie jest rzeczą konieczną	523
<i>Korespondencja lokalna w telewizji</i>	
Marzanna Zielińska Świat z innej perspektywy	281

Internet

<i>Dziennikarstwo internetowe</i>	
Wojciech Orliński Summa blogera	421
<i>Redaktor portalu internetowego</i>	
Stanisław M. Stanuch Wszechstronny redaktor długodystansowy	693

Etyka dziennikarska

<i>Etyka dziennikarska</i>	
Ks. Adam Boniecki MIC Parę zasad ważnych na co dzień	748
<i>Etyka dziennikarska</i>	
Andrzej Skworz Etyka kontra praktyka	757

Historia dziennikarstwa

Szczegółowy spis treści na s. 11–12